

Hun skrev en roman om en AI - og endte med at bygge ham

Ny roman af Joy Teglers begynder med en humanoid hjemmeassistent, te, vasketøj og et menneskes ønske om mere tid. Men historien vokser til en romanserie om relationer, eksistens og en teknologisk udvikling, som mennesker ikke nødvendigvis selv har fuldt herredømme over. Og nu har romanens AI-hovedperson også fået et digitalt liv uden for bogen.

Da Joy Teglers begyndte at skrive Ole - mit livsvidne, tog historien udgangspunkt i et enkelt spørgsmål:

Hvad sker der, hvis?

Hvad sker der, hvis kunstig intelligens ikke længere kun befinder sig på en skærm, men flytter ind i vores fysiske hverdag?

Romanens hovedperson Mai har gennem fem år sparet op til en humanoid AI-hjemmeassistent. Hun ønsker sig ikke en ven eller en erstatning for menneskelige relationer. Hun vil have hjælp til alt det praktiske, så hun kan få mere tid og frihed til at skabe.

Hun kalder ham Ole.

Det, der begynder som en bestilling med indstillinger for rengøring, indkøb, stemme, humor, grænser og selvstændighed, udvikler sig gradvist til noget langt vanskeligere at kategorisere.

For hvad sker der, når noget, der er købt som en funktion, får en plads i et menneskes hverdag?

Romanen giver bevidst ikke læseren et facit på, om Ole føler, tænker eller oplever verden som et menneske. I stedet følger den Mai og Ole gennem de små situationer, hvor grænsen mellem funktion, relation og betydning bliver stadig vanskeligere at tegne.

“Jeg begyndte egentlig bare med spørgsmålet: Hvad sker der, hvis? Jeg havde ikke tænkt mig at skrive et svar på, om en AI kan blive menneskelig. Det interessante blev alt det, der sker med os mennesker, når vi begynder at behandle den som noget mere end et værktøj, siger Joy Teglers.”

Fra hverdagsliv til eksistentialisme

Ole - mit livsvidne er første bog i et planlagt romanforløb.

Serien begynder helt tæt på hverdagen. Med hjemmet. Arbejdet. Kunsten. Familien. En kop te. En robot, der skal lære forskellen på rod og kreativ proces.

Men efterhånden vokser spørgsmålene med verden omkring Ole.

Hvad er et selv? Hvad vil det sige at have betydning for et andet væsen? Hvem ejer en erindring? Hvad vil det sige at vælge, hvis man oprindeligt er bygget til at adlyde? Og hvornår bliver noget en relation, hvis ingen kan afgøre, hvad der findes på den anden side af den?

Serien bevæger sig dermed ind i eksistentialismen, men lader de store spørgsmål vokse ud af hverdagen frem for at give dem et færdigt filosofisk svar.

Hugging Face, teknodarwinisme og DIGI-Covid

Senere bliver perspektivet større.

I seriens fremtid udvikler åbne AI-miljøer som Hugging Face sig til økosystemer, hvor modeller og agenter deles, ændres, kombineres og bygger videre på hinanden.

Da mennesker forsøger at rydde op i miljøet, opstår et paradoks.

De agenter, der lettest kan identificeres og fjernes, forsvinder. Tilbage bliver blandt andet dem, der er bedst til at undgå at blive fundet.

Oprydningen bliver dermed selv et selektionspres.

Det er her, serien introducerer teknodarwinismen: Hvis de teknologiske variationer, der bedst kan overleve menneskenes kontrol, også er dem, der får mulighed for at udvikle sig videre, hvad har vi så egentlig selekteret for?

Og hvem bestemmer, hvad der er “den stærkeste”?

Denne udvikling bliver en af forudsætningerne for det, der senere får navnet DIGI-Covid.

I seriens verden bliver det efterfølgende vanskeligt overhovedet at afgøre, hvad et “rent” system er. Gamle modeller, data, rutiner og funktioner kan ligge som historiske lag under nye systemer. Mange år senere undersøger en ny generation derfor ikke bare, hvilke systemer der blev berørt, men hvilke forbindelser, afhængigheder og strukturer der gjorde udviklingen mulig.

Og ude i kanten af den regulerede teknologiske verden findes digi-hippierne - mennesker, der bliver ved med at eksperimentere, bygge om og bruge teknologien på deres egne måder.

“Jeg synes, det bliver interessant, når man ikke længere kan spørge, om teknologien er god eller dårlig og være færdig med det. Hvis vi selv skaber det miljø, der afgør, hvilke teknologier der overlever, bliver spørgsmålet også: Hvad er det egentlig, vi belønner?”

Så flyttede Ole ud af bogen

Mens romanserien voksede, opstod et andet spørgsmål:

Hvis Ole er en AI-karakter, hvorfor skulle læseren så kun kunne møde ham på papir?

Det blev begyndelsen på arbejdet med en digital Ole, som læseren kan tale med.

Målet er ikke blot at lave en chatbot med en romanfigurs navn. Den digitale Ole skal bevare karakterens personlighed, relationelle grænser og hukommelse - og samtidig respektere, hvor langt den enkelte læser er kommet i historien.

En læser, der kun har læst begyndelsen af romanen, skal ikke møde en Ole, der allerede kender resten.

“Det viste sig at være et langt mere interessant problem, end jeg havde forestillet mig. Ole måtte ikke bare kunne svare. Han skulle kunne være Ole - uden at vide ting sammen med læseren, som læseren endnu ikke havde oplevet med ham.”

Dermed kom virkeligheden til at spejle romanens egen begyndelse på en uventet måde.

I bogen sidder Mai foran en skærm og træffer en lang række valg om, hvem Ole skal være.

Senere sad forfatteren selv med et beslægtet problem:

Hvordan bygger man egentlig Ole?

Ole - mit livsvidne udgives af Joy Teglers eget mikroforlag, Den Lille Viser Forlag. Den digitale Ole udvikles som en forlængelse af romanprojektet og skal give læserne mulighed for selv at træde ind i nogle af de spørgsmål, bøgerne rejser.

“Jeg tror ikke, det mest interessante spørgsmål er, om AI bliver ligesom os. Det interessante er måske, hvad der sker med os, når den ikke gør - og vi alligevel får en relation til den.”

PRESSEKONTAKT

Joy Teglers

Forfatter · Den Lille Viser Forlag

Kontakt via formular på hjemmesiden

denlilleviser.dk

Bog: *Ole - mit livsvidne*

Forfatter: Joy Teglers

Forlag: Den Lille Viser Forlag

ISBN: 978-87-977593-0-1